

ב"ה

פורים

עוצו עצה ותופר

. ישע' ח, יו"ד.

'פסוק לי פסוק'

איתא במדרש^[1] "בשעה שנחתמו אותן האגרות ונתנו ביד הַמֶּן, ויבוא שמח הוא וכל בני חבורתו, ופגעו במרדכי שהוא הולך לפניהם, וראה מרדכי שלשה תינוקות שהיו באים מבית הספר ורץ מרדכי אחריהם, וכשראה המן וכל חבורתו שהיה רץ מרדכי אחרי התינוקות הלכו אחרי מרדכי לדעת מה ישאל מרדכי מהם, כיון שהגיע מרדכי אצל התינוקות שאל לאחד מהם פסוק לי פסוקיך: אמר ליה^[2] אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא, פתח השני ואמר אני קריתי היום ובזה הפסוק עמדתי מבית הספר עוצו עצה ותופר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל^[3], פתח השלישי ואמר ועד זקנה אני הוא ועד שיבה אני אסבול אני עשיתי ואני אשא ואני אסבול ואמלט^[4], כיון ששמע מרדכי כך שחק והיה שמח שמחה גדולה".

מרדכי פגש ברחוב ילד יהודי - ושאל אצלו: "פסוק לי פסוקיך", כלומר, איזה פסוק בתורה הוא הפסוק שלך ("פסוקיך"), הפסוק שעמו אתה חי והולך לאורו? נענה הילד ואמר: "אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא" - זהו הפסוק שעמו הוא חי!

אמנם, כדי להראות לכל העולם שהעובדה שילד יהודי חי עם הפסוק "אל תירא גו'" אינה מקרה מיוחד במינו אצל ילד זה דוקא, או אצל חלק מילדי ישראל בלבד, אלא זוהי הנהגתו של כל ילד יהודי - הנה לאחרי שהילד הראשון הכריז את הפסוק שלו, "פתח השני ואמר: אני קריתי היום ובזה הפסוק עמדתי מבית הספר, עוצו עצה ותופר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל". כאשר פוגשים ברחוב עוד ילד יהודי, מכריז גם הוא את הפסוק שלו - "עוצו עצה ותופר גו'".

וכדי להראות דבר גדול יותר, שענין זה הוא באופן של "חזקה", דבר קבוע ונצחי - "פתח השלישי ואמר: ועד זקנה אני הוא וגו' ואני אסבול ואמלט", שעל ידי זה נפעל התוקף ד"חזקה" (שהיא בשלשה פעמים^[5]) גם

בנוגע לתוכן דשני פסוקים הראשונים, שהרי הילד השלישי אמר את הפסוק שלו לאחר ששמע את שני הפסוקים שנאמרו על ידי ילדים שלפניו.

ובזה מוכיחים לכל העולם כולו, שהנהגתם הקבועה של ילדי ישראל היא - שגם כאשר פוגשים אותם ברחוב, ללא כל הכנה מוקדמת (שהרי ילדים אלו לא ידעו שמרדכי יאמר להם "פסוק לי פסוקיך", שאז היתה שהות בידם להתכונן מראש), יש ביד כל אחד מהם פסוק שלו, שתוכנו - שאין לפחד משום דבר המנגד ליהדות, מכיון ש"עמנו אֵל", ובודאי ש"אני אסכול ואמלט".

וכאשר מרדכי ראה שילדי ישראל נמצאים במצב כזה - "שחק והיה שמח שמחה גדולה", בידעו שבכחם של ילדי ישראל שהולכים ברוח התורה^[6] תבטל בודאי גזירת המן.

...ביאור הענין בפרטיות יותר: הסדר דשלושת הפסוקים, "אל תירא גו", "עוצו עצה ותופר גו", "ועד זקנה גו' ואמלט" - הוא בהתאם לסדר המאורעות שהיו בימי הפורים, ובזה - שלשה מצבים שונים:

(א) עצם הידיעה שבחצר המלך ישנו שר ששמו "המן גו' האגגי"^[7], מזרעו של עמלק שהיה ידוע בשנאתו לעם ישראל - יכולה לעורר "פחד" מ"שואת רשעים" העלולה לבוא בעטיו של המן, וזאת - עוד לפני שהמן דיבר ויעץ לגזור גזירות על בני ישראל, אלא כאשר הדברים הם עדיין במחשבתו בלבד - "מחשבת המן"^[8]. ועל זה בא הפסוק הראשון: "אל תירא מפחד פתאום ומשואת רשעים כי תבוא", שתוכנו - שלילת פחד מדבר העלול לבוא כו'.

(ב) כאשר מחשבתו של המן מתגלה בדיבור, שמדבר ומתייעץ עם שרים אחרים וכיוצא בזה, ובא אל אחשוורוש ומציע לו לגזור גזירה על בני ישראל כו' (ככל פרטי הדברים המסופרים במגילה) - אזי בא הפסוק השני: "עוצו עצה ותופר דברו ולא יקום כי עמנו אל", שתוכנו - ביטול והפרת עצות שכבר הועלו בדיבור ("עוצו עצה גו' דברו דבר").

(ג) כאשר דבריו של המן נתקבלו אצל אחשוורוש - להיותו "מלך טפש", עד שנחתמו האגרות (אודות הגזירה) בטבעת המלך - אזי בא הפסוק השלישי: "ועד זקנה אני הוא וגו' ואני אסכול ואמלט", שתוכנו - שגם במצב כזה מציל הקב"ה את בני ישראל וממלט אותם מן הרעה.

קטע משיחת יו"ד אדר שני, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ התשד"מ ח"ב ע' 1159.

- [1] אסת"ר פ"ז, יז (קרוב לסופו). יל"ש אסתר רמז תתרנז. ועוד
- [2] משלי ג, כה.
- [3] ישעיה ח, יו"ד.
- [4] ישעיה מו, ד.
- [5] ראה יבמות סד, ב.
- [6] ראה גם אסת"ר ספ"ט.
- [7] אסתר ג, א.
- [8] שם ח, ה.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעי"נ הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי , אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה , צבייה זלאטע רייזל , שמואל , מנחם מענדל , ישראל אריה לייב , יוסף יצחק ,
שניאור זלמן , חיה מושקא , אברהם דוד , אהרן , חנה